PIERWSZA ŁAWKA · 40 ZADAŃ DO LEKTURY · EGZAMIN ÓSMOKLASISTY 2027 · JĘZYK POLSKI · KLASA 8

Pan Tadeusz – 40 zadań typu egzaminacyjnego z kluczem (egzamin ósmoklasisty 2027)

40 zadań w formule CKE do lektury obowiązkowej: fabuła i bohaterowie, gatunek, język, problematyka, konteksty, karta „jak na egzaminie" z argumentacją i planem wypracowania. Ramka „W pigułce", klucz z zasadami oceniania.

Karta	Temat	Zadania
1	**Fabuła i bohaterowie** Pan Tadeusz (księgi I, II, IV, X, XI, XII) – Adam Mickiewicz · kl. VII–VIII	7 zad. 9 pkt
2	**Gatunek i kompozycja** Pan Tadeusz (księgi I, II, IV, X, XI, XII) – Adam Mickiewicz · kl. VII–VIII	7 zad. 10 pkt
3	**Język, styl i fragment tekstu** Pan Tadeusz (księgi I, II, IV, X, XI, XII) – Adam Mickiewicz · kl. VII–VIII	7 zad. 9 pkt
4	**Problematyka i wartości** Pan Tadeusz (księgi I, II, IV, X, XI, XII) – Adam Mickiewicz · kl. VII–VIII	6 zad. 9 pkt
5	**Konteksty i porównania** Pan Tadeusz (księgi I, II, IV, X, XI, XII) – Adam Mickiewicz · kl. VII–VIII	7 zad. 10 pkt
6	**Jak na egzaminie – zadania mieszane** Pan Tadeusz (księgi I, II, IV, X, XI, XII) – Adam Mickiewicz · kl. VII–VIII	6 zad. 8 pkt

PIERWSZA ŁAWKA

Jak korzystać z zestawu

- Materiał zawiera **40 zadań typu egzaminacyjnego** do jednej lektury obowiązkowej w sześciu kartach: fabuła i bohaterowie, gatunek i kompozycja, język i fragment tekstu, problematyka i wartości, konteksty i porównania oraz karta mieszana „jak na egzaminie”.
- Pierwsza karta zaczyna się od ramki **„W pigułce”** (o czym to jest, problematyka, bohaterowie, motywy, konteksty) – można od niej zacząć powtórkę.
- Formuły poleceń i punktacja są takie jak w arkuszach CKE (egzamin 10 maja 2027 r.). Od 2027 r. zadania mogą sprawdzać znajomość całych lektur także z klas IV–VI. Błąd rzeczowy dotyczący lektury oznacza 0 pkt za zadanie.
- Klucz na końcu zawiera zasady oceniania, przykładowe odpowiedzi i numer z brzmieniem wymagania z podstawy programowej.
- Wersja DOCX pozwala dowolnie edytować zadania i drukować karty osobno – np. jako kartkówkę albo pracę domową.

Materiał oryginalny przygotowany zgodnie z wymaganiami egzaminacyjnymi na rok 2027 (informator CKE o egzaminie ósmoklasisty z języka polskiego od roku szkolnego 2024/2025, lista lektur obowiązkowych; podstawa programowa 2017 w brzmieniu z 2024 r., Dz.U. 2024 poz. 996). Nie zawiera zadań z arkuszy CKE. Cytaty wyłącznie z utworów w domenie publicznej (wolnelektury.pl). Pisownia według zasad od 1.01.2026. Do użytku własnego i pracy z własnymi uczniami.

Fabuła i bohaterowie

Pan Tadeusz (księgi I, II, IV, X, XI, XII) – Adam Mickiewicz · kl. VII–VIII

Imię i nazwisko: Data: Wynik: ..... / 9 pkt

W pigułce

- **O czym to jest.** Młody Tadeusz wraca do Soplicowa na Litwie. Szlachta spiera się o psy i o zamek Horeszków, poluje i biesiaduje, a ksiądz Robak przygotowuje ludzi do walki u boku Napoleona. W księdze X Robak wyznaje, że jest Jackiem Soplicą, zabójcą Stolnika, a Gerwazy rezygnuje z zemsty („Z nami kwita"); w księgach XI–XII (wiosna 1812 r.) przychodzi wojsko polskie, Jacek zostaje oczyszczony z winy, Tadeusz zaręcza się z Zosią i uwalnia chłopów. **Uwaga:** w części I arkusza zadania dotyczą tylko ksiąg I, II, IV, X, XI i XII, ale w wypracowaniu można odwołać się do całego utworu.
- **Problematyka:** wina, pokuta i odkupienie (Jacek Soplica); zemsta i przebaczenie, zgoda zwaśnionych rodów; patriotyzm i nadzieja na odzyskanie wolności (rok 1812); obyczaje szlacheckie: grzeczność, gościnność, polowania, uczta; tęsknota za krajem lat dziecinnych (Inwokacja); wolność i równość – uwłaszczenie chłopów.
- **Bohaterowie**

Postać	Kim jest, jaki jest
Tadeusz Soplica	Bratanek Sędziego, syn Jacka; młody, porywczy, zakochany w Zosi; w ks. XII uwalnia chłopów.
Jacek Soplica (ksiądz Robak)	Dawny zawadiaka, który w gniewie zastrzelił Stolnika; jako bernardyn i emisariusz odkupuje winę; ratuje Tadeusza i Hrabiego przed niedźwiedziem.
Sędzia	Brat Jacka, gospodarz Soplicowa; dba o obyczaj – wygłasza naukę o grzeczności.
Zosia	Wnuczka Stolnika Horeszki, sierota wychowana w Soplicowie; skromna i dobra, narzeczona Tadeusza.
Gerwazy	Klucznik Horeszków, wierny dawnemu panu, przez lata pragnie zemsty; w ks. X wybacza Jackowi, w ks. XII oddaje Scyzoryk generałowi Kniaziewiczowi.
Telimena i Hrabia	Elegancka dama ze stolicy i romantyczny dziwak – postacie często komiczne; w ks. XII Telimena, związana z Rejentem, rozmawia z Hrabią o małżeństwie.
Jankiel	Karczmarz i patriota; w ks. XII gra na cymbałach koncert o dziejach Polski.

- **Motywy**

Motyw	Jak występuje w lekturze
Ojczyzna	Inwokacja „Litwo! Ojczyzno moja!", nadzieja na wolność w 1812 r., koncert Jankiela.

Wina i przebaczenie	Spowiedź Jacka przed Gerwazym, przebaczenie umierającego Stolnika.
Dworek szlachecki	Soplicowo – gościnny dom, w którym zegar gra Mazurka Dąbrowskiego.
Polowanie i uczta	Łowy na niedźwiedzia, róg Wojskiego, uczta z arcyserwisem w ks. XII.

- **Konteksty:** Epopeja narodowa napisana przez Mickiewicza na emigracji w Paryżu i wydana w 1834 r.; poeta wraca w niej myślą do Litwy swojej młodości. Tło historyczne: lata 1811–1812, Litwa pod zaborem rosyjskim, nadzieje Polaków związane z wyprawą Napoleona na Rosję; wspomnienia insurekcji kościuszkowskiej, Konstytucji 3 maja i Legionów Dąbrowskiego. Inwokację czyta Skawiński w *Latarniku* Sienkiewicza; utwór sfilmował Andrzej Wajda (1999).

Jak wykorzystać w wypracowaniu

Przykład 1. Temat: Czy każdy błąd można naprawić? Napisz rozprawkę.
Argument: szczera pokuta i czyny dla innych mogą odkupić nawet ciężką winę. Przykład: Jacek Soplica zabił Stolnika, ale jako ksiądz Robak całe życie służył ojczyźnie, w ks. IV ocalił Tadeusza i Hrabiego przed niedźwiedziem, a w ks. XI Podkomorzy ogłasza jego rehabilitację.

Przykład 2. Temat: Napisz przemówienie o tym, że zgoda buduje wspólnotę.
Argument: pojednanie kończy wieloletnie spory. Przykład: Gerwazy, który przez lata chciał zemsty na Soplicach, w ks. X mówi Jackowi „Z nami kwita", a w ks. XII uznaje władzę Zosi, wnuczki Stolnika i narzeczonej Tadeusza – rody Horeszków i Sopliców łączą się.

Zadania

1 **Oceń prawdziwość podanych stwierdzeń dotyczących księgi I *Pana Tadeusza*. Wybierz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.** ___ / 1 pkt

1. Tadeusz otrzymał imię na pamiątkę Kościuszki, bo urodził się w czasie wojny.	P	F
2. Po przyjeździe do Soplicowa Tadeusza jako pierwszy wita Hrabia.	P	F

2 **Dopasuj do każdej postaci właściwy opis. Wpisz odpowiednią literę.** ___ / 2 pkt

1. Wojski	a) właściciel charta Sokoła
2. Protazy	b) znawca łowów, mistrz gry na rogu
3. Rejent	c) właściciel charta Kusego
4. Asesor	d) Woźny, nazwany przez narratora ostatnim woźnym trybunału w Litwie

1 ____ 2 ____ 3 ____ 4 ____

3 **Ustal kolejność zdarzeń z *Pana Tadeusza*. Wpisz numery od 1 do 4.** ___ / 1 pkt

_____ Zosia budzi Tadeusza, stukając w okiennicę, bo zaspał na polowanie.

_____ Gerwazy opowiada Hrabiemu w zamku historię Stolnika Horeszki.

_____ Do Soplicowa wkracza wojsko polskie.

_____ Sędzia proponuje zaręczyny Tadeusza z Zosią przed jego wyjazdem.

4 **Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.**
Wojski w domu Sędziego ___ / 1 pkt

A. jest emisariuszem, który ukrywa się w habicie kwestarza.

B. zastępuje gospodarza i pod jego nieobecność przyjmuje gości – jest dalekim krewnym i przyjacielem domu.

C. jest bratem Sędziego, który niedawno wrócił z wojska.

D. jest sąsiadem, który prowadzi z Sędzią proces o zamek.

5 **Oceń prawdziwość podanych stwierdzeń dotyczących Hrabiego z *Pana Tadeusza*. Wybierz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.** ___ / 1 pkt

1. Gerwazy przypomina Hrabiemu, że jest on krewnym Stolnika po matce.	P	F
2. W księdze X Hrabia zostaje w Soplicowie, gdy Tadeusz i inni uczestnicy bitwy uciekają za Niemen.	P	F

6 **Wyjaśnij, dlaczego Tadeusz w księdze X odmawia zaręczyn z Zosią przed wyjazdem. Co ta decyzja mówi o bohaterze?** ___ / 2 pkt

7 **Ksiądz Robak w księdze X mówi Sędziemu, że Tadeusz nie musi wiedzieć, że ma ojca. Wyjaśnij, dlaczego Jacek nie chce, by syn poznał prawdę.** ___ / 1 pkt

PIERWSZA ŁAWKA

Gatunek i kompozycja

Pan Tadeusz (księgi I, II, IV, X, XI, XII) – Adam Mickiewicz · kl. VII–VIII

Imię i nazwisko: ..... Data: ..... Wynik: ..... / 10 pkt

Przypomnij sobie

- **Epika** – rodzaj literacki, w którym narrator opowiada o zdarzeniach (fabuła); utwór epicki może być pisany prozą albo wierszem.
- **Księga** – większa, zamknięta część obszernego utworu epickiego, często z własnym tytułem.
- **Kompozycja** – sposób ułożenia utworu: podział na części, kolejność zdarzeń, początek i zakończenie.

Zadania

1 **Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.**

***Pan Tadeusz** jest epopeją, ponieważ*

___ / 1 pkt

A. jest krótkim utworem o jednym zdarzeniu z wyraźnym punktem zwrotnym.

B. składa się z aktów i scen przeznaczonych do wystawienia na scenie.

C. opowiada o jednym bohaterze i kończy się pouczającym morałem.

D. przedstawia na tle ważnych wydarzeń historycznych obraz życia całej społeczności i jej obyczajów.

2 **Oceń prawdziwość podanych stwierdzeń dotyczących *Pana Tadeusza*. Wybierz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.**

___ / 1 pkt

1. W zakończeniu księgi XII narrator mówi o sobie, że był gościem na opisanej uczcie.	**P**	**F**
2. *Pan Tadeusz* jest napisany prozą.	**P**	**F**

3 **Dopasuj do numeru księgi jej tytuł. Wpisz odpowiednią literę.**

___ / 2 pkt

1. księga I	a) Kochajmy się
2. księga II	b) Zamek
3. księga X	c) Gospodarstwo
4. księga XII	d) Emigracja. Jacek.

1 ____ 2 ____ 3 ____ 4 ____

Podgląd • Pierwsza Ławka

Język, styl i fragment tekstu

Pan Tadeusz (księgi I, II, IV, X, XI, XII) – Adam Mickiewicz · kl. VII–VIII

KARTA 3/6

Imię i nazwisko: Data: Wynik: ..... / 9 pkt

Przypomnij sobie

- **Apostrofa** – bezpośredni, uroczysty zwrot do osoby, rzeczy lub pojęcia.
- **Archaizm** – wyraz dawny, dziś nieużywany albo używany w innym znaczeniu.
- **Związek frazeologiczny** – stałe połączenie wyrazów o znaczeniu przenośnym.

Zadania

1 **Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.**

W wersie „Litwo! Ojczyzno moja! ty jesteś jak zdrowie" ojczyzna została ___ / 1 pkt

A. opisana zdrobnieniem.

B. porównana do zdrowia.

C. nazwana neologizmem.

D. przedstawiona za pomocą wyrazu dźwiękonaśladowczego.

2 **Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.**

Słowa z Inwokacji: „Ile cię trzeba cenić, ten tylko się dowie, / Kto cię stracił" znaczą, że ___ / 1 pkt

A. utrata zdrowia jest gorsza niż utrata ojczyzny.

B. każdy, kto mieszka w kraju, dobrze zna jego cenę.

C. ojczyznę można łatwo odzyskać, jeśli się o niej pamięta.

D. prawdziwą wartość ojczyzny docenia się dopiero wtedy, gdy się ją utraci.

3 **Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.**

Gdy Gerwazy mówi o Jacku Soplicy: „I czarną mu polewkę do stołu podano", ma na myśli, że ___ / 1 pkt

A. Stolnik odmówił Jackowi ręki swojej córki.

B. Jacek został otruty na uczcie w zamku.

C. Jacka poczęstowano jego ulubioną zupą.

D. Jacka zaproszono na zaręczyny.

4 **Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.**

W opisie gry Wojskiego na rogu (księga IV) kilka razy powraca zdanie: „Że Wojski wciąż gra jeszcze, a to echo grało". To powtórzenie podkreśla, że ___ / 1 pkt

A. Wojski gra zbyt cicho, by ktokolwiek go usłyszał.

B. myśliwi przestali słuchać Wojskiego i wrócili do domu.

C. muzyka rogu trwa w echu puszczy, jakby grała sama przyroda.

D. Wojski zapomniał melodii i ciągle zaczyna od nowa.

CO JESZCZE JEST W ŚRODKU

Pan Tadeusz – 40 zadań typu egzaminacyjnego z kluczem (egzamin ósmoklasisty 2027)

Podgląd pokazał 7 z 22 stron. Pełna wersja: 22 stron A4, PDF do druku i DOCX do edycji.

- 40 zadań typu egzaminacyjnego do lektury obowiązkowej „Pan Tadeusz" – w formule egzaminu ósmoklasisty 2027, z kluczem i zasadami oceniania.
- Sześć kart: fabuła i bohaterowie (z ramką „W pigułce"), gatunek i kompozycja, język i fragment tekstu, problematyka i wartości, konteksty i porównania z innymi lekturami, karta „ja
- Zadania prawda/fałsz, wyboru, dopasowania, kolejności zdarzeń i otwarte – także argument do tezy, teza i plan wypracowania.
- Przy każdym zadaniu numer wymagania z podstawy programowej.
- Gotowe na powtórkę przed egzaminem, kartkówkę z lektury albo pracę domową – każdą kartę można wydrukować osobno.
- PDF do druku (22 stron) i DOCX do edycji (czarno-biały, gotowy do kserowania).
- Treść oryginalna; cytaty tylko z utworów w domenie publicznej.
- Pisownia według zasad od 1 stycznia 2026 r.

Kup pełną wersję – plik od razu na e-mail
pierwszalawka.pl/material/egzamin-osmoklasisty-2027-pan-tadeusz-40-zadan